

Nieuwsbrief December 2021

Mensen met Dementie in Groningen

www.mensenmetdementiegroningen.nl

info@ensenmetdementiegroningen.nl

Inhoud (en nog meer wetenswaardigheden)

- *Uit de praktijk* - Waar is het gebit?
- *Gedicht* - Kerst met oma
- Een plek voor ontmoeting en activiteiten Kajuit—Odensehuis—Breinbieb
- Uitleg gevolgen Corona voor mensen met dementie in filmpjes in 5 talen en bij laaggeletterdheid
- Mentorschap Noord Nederland zoekt mentoren. Maakt u het verschil?
- Groningen bundelt krachten tegen eenzaamheid
- Wat doen verzekeraars voor mantelzorgers in 2022?
- Een cliënt-ondersteuner (Co) helpt u op weg
- *Kleinschalig wonen uitgelicht* – Herbergier
- Verkiezingsdebat wonen en Pamflet voor gemeenteraadsverkiezingen
- Hulp van mantelzorgers 'Tegengaan van frailty bij thuiswonende ouderen tijdens een pandemie'!
- Groningen—certificaat mantelzorgvriendelijke gemeente - Voorbeeld voor andere gemeenten
- Mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid – Manifest PHV
- Nieuwe Richtlijn Mantelzorg voor verpleegkundigen e.a. – voorkom overbelasting
- De Po(u)wer van Ouderen – 11 portretten van ouderen
- Genogram – hoe de familie rondom een cliënt er uit ziet
- *Film documentaire* - Alive Inside
- Reablement is de zorg van de toekomst
- *Technologie Tip* - BelevenisTafel - de touchscreen die verbindt
- Hou het geheugen fit met spellen! – Breinbieb Groningen en Haren in december
- *Het lezen waard* - Boeken – 50 – over mensen en dementie - Intimiteit en seksualiteit bij dementie; De heimweefabriek over geheugen, tijd en ouderdom; 52 manieren om te blijven communiceren".

*jij mag dan Alzheimer
hebben, wij hebben jou.*

Samen zorgen we er voor
dat ook mensen met dementie
mens kunnen blijven in 2022 !

Tip!

Uit de praktijk

Waar is het gebit?

Mevrouw Suurveld lijdt aan dementie en woont sinds een aantal weken in de kleinschalige woning. Hoewel de zorgmedewerkers elke ochtend bij de ADL de gebitsprothese van mevrouw in de mond doen, vinden ze deze vrij snel daarna op verschillende plekken in de woning terug. Soms ligt het gebit op tafel naast haar bord, soms zit het in haar handtas maar vrijwel nooit in haar mond. Dit tot grote ergernis van de oudste dochter Janneke. Regelmatig spreekt ze de zorg boos aan op het feit dat haar moeder geen gebit draagt. Zo had moeder het immers nooit gewild. De zorgmedewerkers doen er dan alles aan om het gebit weer in te doen, maar mevrouw vindt het overduidelijk niet prettig.

Samen hebben we het hierover. De teamleden merken dat ze een 'strijd' in zichzelf voelen. Mevrouw wil het niet, maar de dochter dringt aan. We hebben het met elkaar over wiens behoefte leidend is in dit soort situaties. Als we tegen de behoefte van mevrouw ingaan, en de behoefte van haar dochter volgen, hebben we te maken met onvrijwillige zorg in zin van de Wet Zorg en Dwang. Onvrijwillige zorg kan en mag alleen ingezet worden als er geen alternatieven gevonden kunnen worden voor de interventie en als er sprake is van ernstig nadeel wanneer we niet ingrijpen. In deze situatie is er duidelijk geen sprake van ernstig nadeel.

Janneke wordt door de contactverzorgende uitgenodigd om hierover in gesprek te gaan. Dit gesprek wordt goed voorbereid. Wanneer teamlid Arlette aan Janneke vraagt waarom het zo belangrijk voor haar is dat haar moeder het gebit draagt, breekt de dochter. Het is voor haar ongelooflijk lastig om haar moeder, die altijd netjes was, nu met zo'n ingevalen mondje te zien.

Wanneer de ergste emoties eruit zijn, komen ze samen tot het besluit dat de laatste fase van het leven van mevrouw Suurveld zo comfortabel mogelijk moet zijn. Ze spreken af dat het gebit wordt aangeboden, maar als mevrouw weigert dat dat voor iedereen dan goed is.

Samen naast elkaar de beste zorg bieden!

Bron en informatie voor meer praktijktips <https://www.linkedin.com/in/barbaraoppelaar>

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, stuur een mail.

De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Kerst met oma

Dierbare herinneringen,
hoogtepunten, kleine dingen,
lijken niet meer door te dringen,
maar hoe anders is dat nu.
Want het 'Nu sijt wellecome'
en de lichtjes in de bomen
worden gretig opgenomen
in haar helder déjà-vu.

Zo blijkt kerst in haar beleven
toch herinnering te geven
en al is het maar voor even,
't is een wondermooi moment.
Ze zingt: 'Komt allen tesamen',
van de koningen die kwamen,
toen ze van de ster vernamen,
het was allemaal bekend.

Ze had een gezellig praatje,
genoot van een advocaatje,
onze lieve grootmamaatje,
ze was af en toe ad rem.
Dit moment, niet te betalen,
door haar mooie kerstverhalen
en ik zag haar werk' lijk stralen
als de ster van Bethlehem.

Ook dit zijn herinneringen,
ogenschijnlijk kleine dingen,
die haar nooit verloren gingen,
hoe bijzonder toch is dit.
't Was genieten, zeker weten,
morgen is ze vast versleten,
zal ze kerst weer zijn vergeten,
als ze in haar bubbel zit.

© Hans Cieremans

Een plek voor ontmoeting en activiteiten Kajuit—Odensehuis—Breinbieb

In de Provincie Groningen zijn veel "ontmoetingsplekken" voor mensen van jong tot oud; ook voor mensen met geheugenproblemen of dementie; samen of soms apart in dezelfde wijkvoorzieningen zoals dorpshuizen en wijkcentra. De activiteiten worden georganiseerd door zowel professionals als door inwoners. Gelijkwaardigheid tussen vrijwilligers en professionals is hierbij het uitgangspunt. Iedereen is welkom om mee te doen of zelf een initiatief te starten.

Een voorbeeld is De Kajuit in de gemeente Eemsdelta. Voor mensen met beginnende dementie en hun naasten zijn er ook speciale ontmoetingsplekken zoals het Odensehuis. Ook zijn er de Breinbiebs.

Doe mee in de Kajuit in de gemeente Eemsdelta

De Kajuit is een plek voor ontmoeting en activiteiten. Deze activiteiten worden georganiseerd door zowel professionals als door inwoners. Samen zijn zij verantwoordelijk voor het reilen en zeilen in de Kajuit. Gelijkwaardigheid tussen vrijwilligers en professionals is hierbij het uitgangspunt. Iedereen is welkom om mee te doen of zelf een initiatief te starten.

Odensehuis

Het Odensehuis is de ontmoetingsplek voor mensen met beginnende dementie en hun naasten.

Citaat website "De ongedwongen sfeer nodigt uit om jezelf te zijn en jouw verhaal te delen. Hier wordt je gewaardeerd en gerespecteerd en hebben we oog voor wie je bent, niet voor wat je hebt. We nodigen je uit om je talenten en kwaliteiten in te zetten. Samen met de bezoekers, naasten en het team van vrijwilligers bieden wij een fijne ontmoetingsplek middenin de samenleving."

Betekenisvol

Wij zijn open over dementie en bieden ondersteuning bij de impact van dementie op de mens en hun naasten. Wij vergroten de kennis over dementie en laten zien op welke manier mensen met dementie hun betekenisvolle rol kunnen blijven behouden in de samenleving.

Zo werken wij aan gedragsverandering binnen de samenleving waardoor mensen met dementie met respect worden benaderd en onderdeel blijven uitmaken van de samenleving.

Dichtbij

Het Odensehuis staat middenin de lokale samenleving. Wij werken samen met buurtverenigingen, onderwijs, bedrijfsleven, het sociale domein en (zorg)

organisaties. Samen met dit netwerk en de mensen met dementie organiseren wij zinvolle (kunst)activiteiten en projecten samen met verschillende generaties.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Hiermee stimuleren wij het meedoen, het ontmoeten, het delen van ervaringen en het doorbreken van vooroordelen over mensen met dementie. Zo leveren wij een waardevolle bijdrage aan een dementievriendelijke samenleving en het zo goed mogelijk thuis wonen van mensen met dementie”.

Bron en meer info op <https://www.odensehuizen.nl/services>

Breinbieb in de provincie Groningen

De Breinbieb is een nieuw onderdeel van de bibliotheek waar je nuttige en leuke materialen vindt over het brein. Denk aan thema's als onthouden en vergeten, en ook dementie en mantelzorg.

Iedereen kan terecht in de Breinbieb om meer te leren over het geheugen. Wat is het en hoe werkt het? Hoe houd je het brein gezond? En wat als je geheugen je in de steek laat, zoals bij dementie?

Dementie

Dementie is één van de onderwerpen waarover in de Breinbieb van alles te vinden is. Mensen met dementie, hun mantelzorgers en andere betrokkenen vinden op één plek in de bibliotheek geschikte materialen. Zo zijn er bijvoorbeeld boeken die herinneringen aan vroeger op kunnen roepen, boeken geschreven door lotgenoten en spellen om met elkaar te doen of te bekijken.

Materialen en activiteiten

In de Breinbieb vind je informatie in allerlei vormen. Bijvoorbeeld informatieve boeken, romans, dvd's, folders, prentenboeken en spellen. Alle materialen kun je tijdens de openingstijden inkijken of lenen.

Naast het aanbieden van materialen zorgen zij, samen met partnerorganisaties, ook voor interessante activiteiten over het brein.

Waar? Vragen over de Breinbieb?

De Breinbieb vind je in de volgende bibliotheken:

Bibliotheek Bedum

Bibliotheek Delfzijl

Bibliotheek Hoogezand

Bibliotheek Veendam

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Uitleg gevolgen Corona voor mensen met dementie in filmpjes in 5 talen en bij laaggeletterdheid

Iedereen die te maken krijgt met dementie, heeft een heleboel vragen. Maar ongeveer 1 op de 6 Nederlanders heeft moeite met lezen of schrijven. Tijdens de lockdown vanwege corona is dat extra schrijnend, want bezoek van mensen is soms lastig.

In samenwerking met mantelzorgers en voorlichters zijn daarom in 5 talen filmpjes ontwikkeld om uitleg te geven over dementie én wat je kunt doen als je te maken hebt met dementie in tijden van corona.

De filmpjes geven uitleg over wat dementie is, wat de gevolgen van dementie zijn voor iemand met de ziekte en tips.

De 3 tips draaien om het behouden van contact, het uitproberen van nieuwe manieren om contact te maken zoals videobellen en het blijven zien van huisarts en/of casemanager. De tips zijn samen met de doelgroep opgesteld.

De filmpjes zijn te bekijken in het Surinaams op <https://youtu.be/AjjsHsQmluo> ; Marokkaans-Arabisch op <https://youtu.be/jsdfz8XZjIc> ; Berbers op <https://youtu.be/L1A-7GMDKpU> ; Nederlands op <https://youtu.be/ZioFQiQXva4> en Turks op <https://youtu.be/Vzs17FHvfMw> .

Meer info op de website <https://www.coronatijden.nl/resultaten-polar>

Voor professionals en vrijwilligers heeft Pharos een **handleiding** gemaakt voor het toepassen van de filmpjes in voorlichting aan individuen en groepen.

Zo kunnen de filmpjes gebruikt worden door bijvoorbeeld een huisarts of casemanager, maar ook in een Alzheimer Café.

'Parels in de mist' – gedichtenbundel van Hans Cieremans

De nieuwe gedichtenbundel 'Parels in de mist' is er. Honderd gedichten over dementie. Gedichten die herkenning, troost en bemoediging bieden voor een ieder die met dementie te maken heeft.

Het voorwoord is geschreven door oud 2e kamer voorzitter Gerdi Verbeet en er staat ook een aanbeveling in van prof.dr. Hans Becker (oud directeur van Humanitas Rotterdam en de grote man achter de 'geluksfilosofie van ouderen').

Hans Cieremans is heel trots op het resultaat en hoopt dat de bundel vele tevreden lezers zal bereiken. De bundel is een gedrukte versie, gebonden en heeft een hardcover. Een bundel kost € 17,50 (exclusief verzendkosten).

Informatie op <https://www.hanscieremans.nl>

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Mentorschap Noord Nederland zoekt mentoren

Maakt u het verschil? Groeiende vraag naar mentoren die mensen ondersteunen die er alleen voor staan.

Een mentor is de wettelijke, door de kantonrechter aangestelde vertegenwoordiger van zijn cliënt. Dat is ook het verschil met een familielid, vrijwilliger of burenhulp. Zelfredzaamheid als uitgangspunt voor overheidsbeleid

moet onder andere de stijgende kosten van de langdurige zorg in de hand houden. Mensen die door ziekte of een beperking niet goed voor zichzelf kunnen opkomen, dreigen door deze veronderstelling van zelfredzaamheid tussen wal en schip te raken.

Om deze kwetsbare groep te ondersteunen, is er een groeiende vraag naar mentoren.

Veranderingen in de samenleving en in de zorg leiden ertoe dat mensen met dementie, een verstandelijke of psychische beperking er vaker alleen voor staan. De verwachting is dat in 2020 in Nederland ongeveer 10.000 mensen een mentor nodig hebben. Als er geen familie of netwerk is, dan is mentorschap gewenst. Mentorschap Nederland wil deze kwetsbare mensen ondersteunen door hen te koppelen aan een vrijwillige mentor.

Informatie

Wat mentorschap precies is en wat een mentor doet, is een complex verhaal. Daarom heeft Mentorschap Nederland een animatiefilmpje laten maken dat uitlegt wat mentorschap inhoudt.

Meer informatie over mentorschap op <https://mentorschapnoord.nl/> . **Of kijk op het animatiefilmpje:** Mentorschap Nederland – Maakt u het verschil? <https://www.youtube.com/watch?v=IOEaXWGYf1o>

VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) - Het belang van de (vrijwillige) mentor

Cliënten in zorg en welzijn beslissen zelf mee. Wanneer ze de regie over hun leven niet zelf kunnen voeren of dreigen te verliezen, is het van belang dat anderen hen helpen en op bepaalde momenten als vertegenwoordiger beslissingen voor hen nemen. Mentorschap Nederland heeft een landelijk dekkend netwerk van stichtingen Mentorschap. Zij werven vrijwilligers die professioneel worden opgeleid en begeleid om goed uitvoering te geven aan het mentorschap.

Lees meer in het artikel van de VNG op <https://vng.nl/artikelen/het-belang-van-de-vrijwillige-mentor>

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

GRIP en glans

Groningen bundelt krachten tegen eenzaamheid

Goed nieuws! Groningen zet 50K Coronaherstelgeld in om eenzaamheid bij ouderen te verminderen. Het geld is bedoeld om een impuls te geven aan drie bestaande eenzaamheidsinterventies: Grip & Glans, Sociaal Vitaal en UP!-themagesprekken. Eensamen gaat komende tijd aan de slag om trainers, verwijzers én deelnemers te enthousiasmeren voor deze bewezen effectieve ondersteuningsvormen, die eenzaamheid helpen verminderen of voorkomen.

eensamen

eensamen050

Groningen bundelt krachten tegen eenzaamheid

Bijna 43% van de Groningers voelt zich in meer of mindere mate eenzaam. Dat is bijna de helft van alle inwoners! Daar wil Groningen wat aan doen.

Daarom: eensamen. Een initiatief van Humanitas en vele betrokkenen die zich inzetten vanuit welzijn, zorg, politiek, kerken, gemeente, kennisinstellingen, vrijwilligersorganisaties én bewoners. Eensamen fungeert als stedelijk kennisnetwerk.

Meer info op <https://eensamen050.nl>

ZULLEN WE DE ZORG WEER AANKLEDEN

Postbus 1045

6801 BA Arnhem

www.loesje.nl

DE PATIËNTEN HEBBEN HET KOUD

Loesje

Wat doen verzekeraars voor mantelzorgers in 2022?

De premies en vergoedingen van zorgverzekeringen in 2022 zijn bekend. Maar biedt een zorgverzekeraar ook vergoeding voor vervangende zorg, een mantelzorgmakelaar of een cursus? MantelzorgNL zette het voor je op een rij in het [**Vergoedingenoverzicht-mantelzorgvergoedingen-in-de-aanvullende-verzekeringen-2022**](#)

Belangrijk om te weten over de zorgverzekering in 2022

De premie van de basisverzekering is gestegen; gemiddeld wordt de premie 44 euro duurder in 2022.

Het eigen risico blijft € 385,-

De zorgtoeslag is afhankelijk van het inkomen.

Overstappen?

Overweeg je over te stappen naar een andere zorgverzekeraar? Tot 1 januari kun je je verzekering opzeggen, uiterlijk 1 februari moet je een nieuwe verzekering afgesloten hebben. Je nieuwe zorgverzekering gaat dan met terugwerkende kracht in op 1 januari.

Kijk ook goed naar de voorwaarden, die kunnen sterk verschillen per verzekering. Zo moet soms de mantelzorger verzekerd zijn vervangende zorg te krijgen. Soms ook de zorgvrager. De voorwaarden vind je terug in het overzicht.

Je kunt aan dit overzicht geen rechten ontleen, wil je zeker weten hoe dit in de praktijk uitwerkt? Vraag dan vooraf informatie aan de verzekeraar.

Andere interessante vergoedingen

Vergoedingen die niet in het overzicht staan, maar voor mantelzorgers wel interessant kunnen zijn:

- Logeerhuis, vaak een selectief aantal aanbieders
- Overnachtingen gerelateerd aan ziekenbezoek voor patiënt zelf of familie, vaak voor familie die op hetzelfde adres wonen
- Reiskosten ziekenbezoek, vaak bij ziekenhuisopname vanaf een bepaalde duur, soms alleen voor familie woonachtig op hetzelfde adres of voor bezoeken van een ziek kind
- Kinderopvang aan huis bij ziekenhuisopname van de ouders, vanaf een bepaalde opnameduur en tot een bepaalde leeftijd van de kinderen
- Instructies ergotherapie voor mantelzorgers
- Lidmaatschap patiëntenverenigingen

Bron MantelzorgNL (d.d. 21 november 2021) op <https://www.mantelzorg.nl>

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Een cliënt-ondersteuner (Co) helpt u op weg

Co staat voor Cliëntondersteuner. Cliëntondersteuners beschikken over kennis van het aanbod in zorg en ondersteuning en ze weten de weg hiernaartoe. Ze bespreken de wensen van cliënten rond zorg en ondersteuning. En hoe zorg en ondersteuning is aan te vragen.

Op <https://www.clientondersteuning.co.nl/> is informatie te vinden over cliëntondersteuning via de Wet langdurige zorg (Wlz) en via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

U heeft recht op onafhankelijke cliëntondersteuning

In de Wlz (Wet Langdurige Zorg) en de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) is vastgelegd, dat iedereen recht heeft op (kosteloze) cliëntondersteuning.

Mensen met een Wlz-indicatie kunnen terecht bij hun zorgkantoor of een gecontracteerde organisatie voor cliëntondersteuning in de buurt. Mensen zonder Wlz-indicatie kunnen bij de gemeente cliëntondersteuning vragen.

Quasir is vanwege de Wet Zorg en Dwang uitvoerder van cliëntenondersteuning voor de provincies Friesland, Groningen en Drenthe

Indien iemand volgens de Wet zorg en dwang (Wzd) onvrijwillige zorg ontvangt, bestaat er vanaf 1 januari 2020 het recht om als cliënt desgewenst ondersteuning te krijgen van een cliëntenvertrouwenspersoon Wzd.

Quasir is door de Zorgkantoren aangesteld om cliëntenvertrouwenspersonen Wet zorg en dwang (CVP Wzd) beschikbaar te stellen in de provincies Friesland, Groningen, Drenthe.

Meer informatie over de werkwijze van de cliëntenvertrouwenspersonen Wet zorg en dwang staat op

<https://quasir.nl/clientenvertrouwenspersoon-wet-zorg-en-dwang/>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Kleinschalig wonen uitgelicht

In elke nieuwsbrief een kleinschalige vorm van wonen uit de Provincie Groningen e.o.

herbergier Herbergier
bijzonder gewoon

In Nederland zijn ook initiatieven waarbij min of meer op basis van een "vast format" vormen van wonen voor mensen met dementie worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld Het Gastenhuis, Dagelijks Leven en de Herbergier. Het gaat daarbij vrijwel altijd om bestaande gebouwen of nieuwbouw met een 16 à 24 "zorgeenheden".

Bij de Herbergier wordt uitgegaan van steeds 15 à 16 mensen die 24-uurszorg nodig hebben voor een locatie Herbergier. Op de website staan voorbeelden van ook vaak monumentale panden.

Nederland telt op dit moment 44 Herbergiers en dat aantal gaat de komende jaren flink groeien. Naar schatting zullen er in 2050 immers meer dan 620.000 mensen dementie hebben.

Een passende woonplek vinden voor al deze mensen wordt een belangrijke uitdaging binnen onze samenleving. Daar wil Herbergier als

innovatieve zorgformule een steentje aan bij dragen.

Hun plannen zijn dat er de komende 2 jaren minimaal tien nieuwe Herbergiers worden geopend!

O.a. in Assen, Almelo, Vianen, Schiedam, Terborg, Voorthuizen, Leimuiden Lage Vuursche en Vught (twee vestigingen).

Gezocht! Stellen die een nieuwe Herbergier van de grond willen opbouwen.

Op de website **meer informatie** over de locaties <https://www.herbergier.nl>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

SENIORENRAAD BREDA

18-01-2022
Save the
date!

VOORAANKONDIGING VERKIEZINGSDEBAT

OUDER en WIJZER in BREDA

Op dinsdag 18 januari 2022 organiseert de Seniorenraad het verkiezingsdebat "Ouder en Wijzer in Breda". We nodigen de woordvoerders en leden van de Bredase politieke partij- en hiervoor uit.

Tijd: 20.00 – 22.00 uur

Het thema is:
Ouderenbeleid en de praktische uitwerking daarvan voor de komende 4 jaren.

Nooit eerder werden zoveel mensen zo oud en toch zijn we tot op heden onvoldoende in staat om aan de vergrijzing een positieve betekenis te geven. Het betreft een groep met veel levenservaring en veel talenten. Tegelijkertijd is het een groep die steeds in de picture staat als het gaat om de grenzen van de zorg(kosten) en die (te) grote huizen bezet houdt. Wat betekent dat voor onze stad, voor Breda?

Ook ouderen zelf mogen zich "bewuster" worden van hun betekenis in de samenleving en de kwaliteit van leven voor henzelf en hun directe omgeving. Steeds vaker worden mensen die hulp nodig hebben geconfronteerd met een tekort aan zorgpersoneel. Niet altijd kan familie en mantelzorg bijspringen. Voor mensen die tijdelijk of voor altijd niet meer op zichzelf kunnen wonen zijn er inmiddels te weinig voorzieningen. De medicalisering neemt hand over hand toe, terwijl op de verzorging de laatste jaren juist bezuinigd wordt. De regelgeving en financiering blijven ingewikkeld. De overheid lijkt zich steeds vaker tot haar inwoners te richten om samen de toekomst opnieuw in te richten. Wat betekent dat voor onze stad, voor Breda?

Wij hebben onze adviezen voor het seniorenbeleid begin dit jaar in een pamflet aan politiek Breda aangeboden. Als vervolg hierop organiseren we op 18 januari het verkiezingsdebat en we hopen dat u hieraan een actieve inbreng gaat leveren. Wat gaat u betekenen voor de stad, voor Breda?

Met vragen kunt u terecht bij Marie-Jeanne Boltong, secretaris Seniorenraad Breda via info@seniorenraadbreda.nl.

Mocht het debat door coronamaatregelen niet live door inwoners bijgewoond kunnen worden, dan is het onze intentie het debat in een veilige, online-omgeving te organiseren. We hopen dat ook op die manier inwoners het debat mee kunnen beleven.

Pamflet voor verkiezingsprogramma's gemeenteraadsverkiezingen 2022

De toenemende vergrijzing in Nederland schreeuwt om integrale oplossingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Dat vraagt om actie. Nul

Waarom is aandacht voor wonen, welzijn en zorg nodig?

- ▶ Nederland vergrijst in hoog tempo. In 2040 zijn er naar verwachting 2,6 miljoen 75-plussers. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van nu. Ook na 2040 neemt de vergrijzing nog toe.
- ▶ De kloof tussen thuis en het verpleeghuis is groot. Mensen blijven daardoor steeds langer zelfstandig wonen, terwijl hun behoeften aan zorg en ondersteuning toenemen.
- ▶ Ondertussen neemt het aantal mantelzorgers af, wordt de druk op zorgpersoneel steeds groter en zijn doorbraken nodig om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.

Wat is de opgave?

- ▶ In de komende vijf jaar moeten er landelijk 60.000 geclusterde woonvormen en multiredenwoningen specifiek bestemd voor ouderen worden gerealiseerd. Ook moeten er 25.000 extra verpleegzorgplaatsen bijkomen. Voor elke regio betekent dit een concrete doelstelling.
- ▶ Aanpak van de woonzorgopgave is meer dan alleen nieuwbouw. Het gaat ook over woningaanpassingen, over het vergroten van sociale samenhang in bestaande complexen, en over realisatie van vitale en inclusieve dorpen/wijken met passende voorzieningen.
- ▶ De opgave verschilt per regio en per gemeente. Betrek (toekomstige) ouderen zelf bij de aanpak.

Wat vraagt dit van gemeenten?

- ▶ **Visie.** Er is veel data beschikbaar om de woonzorgopgave in beeld te brengen en er zijn al veel goede voorbeelden van visies op wonen en zorg. Benut handreikingen en ondersteuningsmogelijkheden om de visie op te stellen en te vertalen naar concrete doelen.
- ▶ **Regie.** Alleen door samen te werken met woningcorporaties, zorgorganisaties en zorgkantoren kunnen de juiste keuzes gemaakt worden. Gebruik vervolgens de prestatieafspraken om partners hieraan te committeren. Gemeenten vervullen een sleutelrol als regisseur. Daarvoor is bestuurlijke en ambtelijke samenwerking tussen sociaal en ruimtelijk domein essentieel.
- ▶ **Slagkracht.** Het grondbezit van gemeenten is beperkt. Marktpartijen, zoals projectontwikkelaars en institutionele beleggers, zijn bereid en nodig om tot uitvoering te komen.

Meer informatie?

De Taskforce Wonen en Zorg is een initiatief van VNO, Aedes, KASZ en de ministeries VWS en BZK en steunt en ondersteunt gemeenten, woningcorporaties en zorgorganisaties bij een gezamenlijke aanpak van de woonzorgopgave. De Taskforce werkt met een landelijk dekkend netwerk van ambassadeurs die het gesprek op lokaal en regionaal niveau aanjagen. Ga voor meer informatie naar www.taskforcewonenenzorg.nl of volg de Taskforce op LinkedIn.

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Hulp van mantelzorgers gevraagd voor onderzoek 'Tegengaan van frailty bij thuiswonende ouderen tijdens een pandemie'!

Binnen het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA 'Tegengaan van frailty bij thuiswonende ouderen tijdens een pandemie' is een mijlpaal gehaald! De afgelopen maanden zijn Feija Schaap en Djoeka Besselink in gesprek gegaan met thuiswonende ouderen en hebben zij meer dan 30 ouderen gesproken.

Op de foto ziet u een van de deelnemers, die haar ervaringen tijdens de coronapandemie heeft gedeeld. Feija en Djoeka bedanken, mede namens FAITH research, alle deelnemers hartelijk bedanken voor hun tijd en inzet!

Met het afsluiten van de dataverzameling onder thuiswonende ouderen wordt een nieuwe fase van het onderzoek ingeluid.

Om ook het perspectief van mantelzorgers en (zorg)professionals mee te nemen, organiseren Feija en Djoeka de komende maanden (groeps)interviews. Bent u mantelzorger van een thuiswonende ouderen in Groningen, Drenthe of Friesland, of bent u werkzaam binnen de ouderengezondheidszorg in regio Noord Nederland? Dan willen wij u vragen of u uw ervaringen van het afgelopen 1,5 jaar met ons wilt delen!

U kunt zich opgeven voor het onderzoek door te mailen naar d.besselink@pl.hanze.nl Djoeka zal daarna contact met u opnemen om meer informatie te delen en een eventueel een vervolgspraak in plannen.

Meer informatie over het onderzoek vindt u op de FAITH research website: <https://lnkd.in/eBdBimt>

13 december 2021 - Nationaal Dementie Congres

Op 13 december 2021 start het Nationaal Dementie Congres (digitaal), georganiseerd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Tijdens het congres komt aan de orde: Hoe voorkomen we dementie? Hoe zorgen we ervoor dat onderzoeksuitkomsten sneller gebruikt worden in de dagelijkse praktijk? Hoe kunnen we technologie toepassen in de zorg voor mensen met dementie? Hoe kunnen we mensen met dementie zo lang mogelijk mee laten doen in onze samenleving? Hoe kunnen mensen met dementie en hun naasten het beste worden ondersteund?

Aanmelding op https://c.spotler.com/ct/m7/k1/TMnk_6D0H1fejIPbEXpzNMpScKJ5VQBBFxxVzvaScDxUQPgni7KX7KCoyWEnxFat/ZgFpJLPLHMybBaa

Groningen krijgt certificaat mantelzorgvriendelijke gemeente - Voorbeeld voor andere gemeenten

Op 1 november kreeg de gemeente Groningen het certificaat 'erkende mantelzorgvriendelijke gemeente' uitgereikt uit handen van WERK&MANTELZORG. Het certificaat is een erkenning en waardering voor de inzet van de gemeente om medewerkers te ondersteunen die werk en zorgtaken combineren. Binnen de gemeentelijke organisatie werken circa 850 medewerkers die ook mantelzorger zijn.

Binnen de gemeente bestaat onder andere de mogelijkheid om mantelzorgverlof op te nemen en flexibele werktijden af te spreken. Ook heeft Groningen de afgelopen jaren veel activiteiten georganiseerd om mantelzorgers te waarderen en informeren over de ondersteuningsmogelijkheden.

Zie ook de website <https://gemeente.groningen.nl/actueel/nieuws/groningen-krijgt-certificaat-mantelzorgvriendelijke-gemeente>

Meer info over Werk&Mantelzorg op <https://www.werkenmantelzorg.nl/over-werk-mantelzorg>

Mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid – Manifest PHV

Manifest Mantelzorg van het Platform Hattinga Verschuure. Gemeenten hebben een voorbeeldfunctie voor bedrijven en instellingen en 'goed voorbeeld doet goed volgen'!

Meer info op <https://sphv.nl/over-ons/mantelzorgmanifest>

Nieuwe Richtlijn Mantelzorg voor verpleegkundigen e.a. – voorkom overbelasting

De nieuwe Richtlijn Mantelzorg biedt verzorgenden, verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten een richtlijn om overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen of te verminderen.

De richtlijn bevat drie modules:

1. Communicatie met mantelzorgers,
2. Inventariseren en monitoren van de draaglast en draagkracht van mantelzorgers,
3. Interventies om overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen of te verminderen.

Lees de richtlijn [Richtlijn voor verpleegkundigen en verzorgenden en specialisten om overbelasting man-](#)

10 november Dag van de Mantelzorger!

Dank je wel voor jouw helpende hand
Dank je wel voor onze warme band
Voor serieuze momenten en gein
Dank je wel voor er zijn!

Raad van Ouderen

Praten mét ouderen,
niet óver ouderen

Raad van Ouderen – de adviezen in de afgelopen jaren

Praten mét ouderen, niet óver ouderen. Dat is een belangrijk uitgangspunt van het Pact voor de Ouderenzorg. Om daar invulling aan te geven is vandaag de Raad van Ouderen opgericht.

De Raad van Ouderen adviseert het ministerie van VWS en andere partijen die actief zijn in de ouderenzorg en vraagt aandacht voor relevante thema's.

De raad, die bestaat uit ouderen die ook actief zijn in regionale en landelijke ouderennetwerken waaronder de delegatie Raad van Ouderen Friesland/Groningen

De Raad van Ouderen geeft regelmatig gevraagd en ongevraagd advies aan de verantwoordelijke minister van VWS en de Tweede Kamer. In de eerste drie jaar van haar bestaan schreef de RvO de volgende adviezen:

1. Advies m.b.t. campagne de waarde van ouder worden 2019
2. Keuze-informatie verpleeghuizen 2019
3. Voorbereiden op ouder worden 2019
4. Zingeving en verminderen eenzaamheid 2019
5. Gezondheidsbevordering ouderen 2019
6. Langer zelfstandig in een passende woning met goede zorg 2020
7. Betrekken van ouderen bij wonen, welzijn en zorg 2020
8. ICT hulpmiddelen in zorg en welzijn 2020
9. Voorbereiden op het levenseinde 2020
10. Initiatieven in tijden van corona 2020
11. Thuis in de wijk 2021
12. Diverse brieven aan de minister in coronatijd

Alle adviezen zijn te lezen op: <https://www.beteroud.nl/voor-ouderen/raad-van-ouderen/adviezen>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

HET LINNEAN-MODEL

Kies een stap

20 januari 2022 Webcast over het Model LINNEAN - Sneller meer waarde voor de patiënt

Het model 'Sneller meer waarde voor de patiënt', een leidraad voor iedereen die wil starten met Waardegedreven Zorg (WGZ). WGZ staat voor zorg die beter aansluit bij wat voor patiënt én zorgverlener waardevol is en zo effectiever én efficiënter kan worden georganiseerd. De leidraad bevat verhalen van patiënten en zorgverleners, checklists, handige tools én praktijkvoorbeelden.

In de leidraad komen patiënten en zorgverleners aan het woord, zijn checklists en handige tools toegevoegd en zijn praktijkvoorbeelden opgenomen. Op 20 januari 2022 organiseert het Linnean Initiatief een interactieve webcast waarin het LINNEAN-model "Sneller meer waarde voor de patiënt" centraal staat.

De leidraad is te vinden op de website; aanmelding op <https://www.linnean.nl>

stichting
waardig wonen

dementie? met zorg samenwonen

Waardig Wonen op LinkedIn en Facebook

Wilt u Waardig Wonen volgen op LinkedIn of Facebook? Dat kan nu ook op LinkedIn.

U blijft dan nog beter op de hoogte van de ontwikkelingen bij Waardig Wonen.

Info over Waardig Wonen natuurlijk ook op de website [Waardig Wonen – Het Vertrouwen Waard](#)

EDEN—Leefomgeving en mensen met dementie

Hoe kan je de best mogelijke leefomgeving creëren voor iemand die leeft met dementie? Het Europese project Embracing Dementia heeft inspiratie en informatie hierover bijeen gebracht op een meertalig platform.

De informatie is zowel voor mensen met dementie, als voor hun familie en vrienden, professionals en maatschappelijke organisaties. Ook zijn er persona's gecreëerd die hun uitdagingen en oplossingen schetsen vanuit de alledaagse praktijk.

Neem vooral eens een kijkje op [EDEN – Embracing Dementia – Just another WordPress site](#)

De Po(u)wer van Ouderen – 11 portretten van ouderen

In de publicatie 'De Po(u)wer van Ouderen' kunt u de krachtige verhalen lezen van de elf ouderen uit het Ouderen netwerk Drenthe / Overijssel".

Ouderen worden nog (te) vaak gezien als enkel een kwetsbare groep.

Natuurlijk geldt dat voor sommigen, maar hoe kwetsbaar je ook bent, het blijft belangrijk om mee te doen, en gezien en gehoord te worden.

Gelukkig laten steeds meer ouderen van zich horen via Platform Pouwer!".

Dat leest u in deze 11 portretten [De Po\(u\)wer van Ouderen – Elf Portretten – Verhalenbundel Platform Pouwer](#)

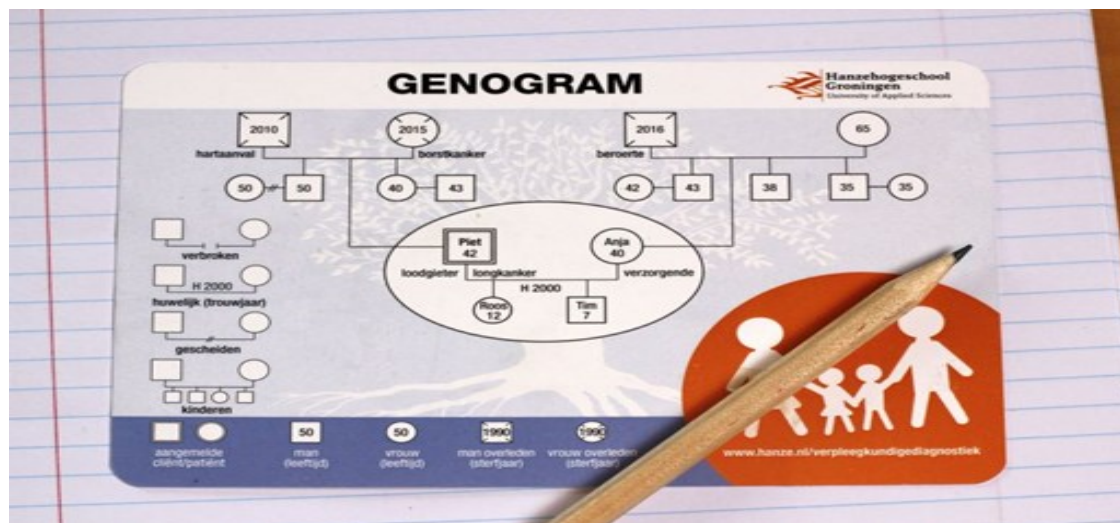
Meer over visie ouderen en mensen met dementie vindt u ook op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/visie/>

Twitterberichtje

Lodewijk Asscher -

Ok, we weten het avondlockdown, Rutte 3, omikron, Rutte 4, kroeg dicht, sportclub dicht, zwembad dicht maar moet het per se ook de hele dag regenen?

Genogram – hoe de familie rondom een cliënt er uitziet

Een van de methodieken die bij de familiebenadering gebruikt wordt is het genogram. Een genogram geeft in 1 oogopslag weer hoe de familie rondom een cliënt eruit ziet.

Mooie ervaring van één van de casemanagers dementie die de training Familiezorg volgde:

"Ik heb het genogram gebruikt in het eerste gesprek met de partner van een van mijn cliënten. Samen met haar heb ik het genogram getekend. Het leverde veel mooie momenten op in het gesprek en ik heb een helder beeld gekregen van het sterke sociale netwerk om mijn cliënt en de rol van de kinderen daarbinnen.

Het was een andere start dan vele andere intakes die ik heb gedaan. Als je me vraagt waarover ben je tevreden? Dan is het vooral over de grondslag; 'de ideale ontmoeting begint met invoegen', dat is wat hier gebeurde."

Meer info op [Samenredzaamheid voor families met dementie \(hanze.nl\)](https://www.hanze.nl/verpleegkundigediagnostiek)

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

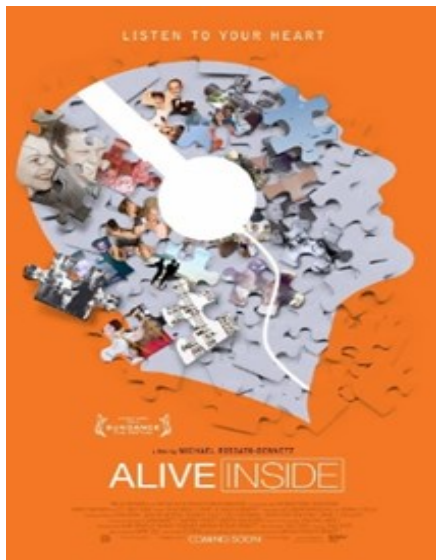

...en theater

Documentaire—Alive Inside

De 94-jarige Henry heeft de diagnose dementie.

Hij zit voorovergebogen in een rolstoel, hij herkent zijn dochters niet meer, kan nauwelijks nog zinnen maken van meer dan twee woorden.

Maar als maatschappelijk werker Dan Cohen hem een koptelefoon opdoet, verandert Henry: hij richt zich op, ogen wijd open, zijn handen bewegen mee met de muziek die hij hoort – muziek uit zijn verleden.

De documentaire Alive Inside volgt Cohen op zijn tocht langs verzorgingshuizen, waar hij met behulp van een iPod en een koptelefoon alzheimerpatiënten weer laat opleven.

Neuroloog Oliver Sacks en zanger Bobby "Don't Worry, Be Happy" McFerrin geven een beetje context, al mikt regisseur Michael Rossato-Bennett vooral op het hart van de kijker

Reablement is de zorg van de toekomst

Mensen worden ouder en blijven langer actief. Daarnaast neemt het aantal ouderen toe en zijn er niet genoeg verzorgenden en verpleegkundigen om de zorg op dezelfde manier te blijven bieden.

Voor Elly Branderhorst, ergotherapeut bij Mijzo, was dit de aanleiding om van januari tot en met mei 2021 aan de slag te gaan met haar afstudeerproject 'Langer Actief Thuis'. Vanwege het succes wordt dit programma binnen de hele organisatie uitgerold.

Het doel is door reablement ouderen langer zelfredzamer maken.

Hoe ervaren de deelnemers het programma?

'Over het algemeen heel positief! Nieuwe cliënten die instromen in de wijkverpleging zijn gemotiveerd om zelf activiteiten te blijven doen. Zij zien er het nut van in en zijn blij als ze weer zelfredzaam zijn en geen hulp meer hoeven vragen. Een mevrouw zei bijvoorbeeld: 'Ik heb echt weer een stukje vrijheid teruggekregen'.

Dat is wat we beogen. Het programma wordt minder goed ontvangen door cliënten die bijvoorbeeld al jaren wijkverpleging krijgen. Deze groep is gewend aan de zorg en dat iemand elke dag langskomt. Ook de familie ziet het vaak niet zitten om de zorg bij hun naaste af te bouwen. Wij denken daarom dat het belangrijk is om ons voornamelijk te richten op de groep mensen die nieuw in zorg komen.'

Bron en meer info op <https://www.actiz.nl/elly-branderhorst-reablement-de-zorg-van-de-toekomst>

Ode aan de stoorzender - Blijven we vriendelijk en respectvol naar elkaar kijken en omkijken?

Hoe ziet een samenleving eruit waarin alle Nederlanders zich thuis kunnen voelen, ongeacht hun verschil in afkomst en levensovertuiging? Welke ingrediënten horen in een 'nieuw wij' dat mensen met elkaar verbindt en onderlinge verschillen vruchtbaar maakt? (citaat website verbinding culturen en geldt dit ook niet voor mensen met dementie en de ander?)

Stoorzenders heb je overal nodig, ook in de zorg voor mensen met dementie. Niet praten over mensen met dementie of praten over ouderen maar praat en besluit met hen !!

ODE AAN DE STOORZENDER

Dit is een ode aan de stoorzender.

- De idealist. De plaaggeest van de status quo.
- Jij stelt kritische vragen. Wijst op blinde vlekken. Zaagt aan de stoelpoten van stugge structuren.
- Jij bent vaak eenzaam. Niet 'één van ons'. 'Je hebt geen humor'. 'Je doet altijd zo moeilijk'. 'Daar heb je haar weer'.
- Gelijk denkenden waarschuwen soms fluisterend: 'Pas op.' 'Denk aan jezelf.' Of: 'Schreeuw niet te hard, straks luisteren ze echt. En werkt het averechts.'
- Jij vertrekt. Wordt op non-actief gesteld. Ontslagen.
- Jouw toon zou te hard zijn. Of juist weer te zacht.
- Maar juist jouw toon klinkt als muziek in de oren. Zuiver en in de maat.
- Jouw lied ademt verandering. De coupletten zagen aan de stoelpoten van de macht, ritmisch en onophoudelijk.
- Het is opzwepend. Inspirerend.
- Dit is een ode aan de stoorzender. De moedige. De eenzame. De nachtegaal die zingt overdag.
- Jouw lied van verandering boezemt angst in bij hen die stilstaan.
- Laten we samen zingen. Jouw lied meerstemmig maken.

Alle stoorzenders verenigt u. Bron <https://www.nieuwwij.nl/dossiers/stoorzenders>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Technologie Tip

BelevenisTafel - de touchscreen die verbindt

De BelevenisTafel brengt mensen bij elkaar. Alle social & serious games nodigen uit tot samen ontdekken, samen ervaren en samen plezier maken. De BelevenisTafel prikkelt op speelse wijze om in gesprek te gaan met elkaar, te leren en te beleven. Zo zorgt de BelevenisTafel voor meer verbinding en communicatie: in de ouderenzorg, in de gehandicaptenzorg, in bibliotheken en musea.

BelevenisTafel & Ouderenzorg

De BelevenisTafel is er voor álle ouderen: van vitale senioren tot ouderen met ernstige geheugenproblematiek. Door het brede aanbod van interactieve *social & serious games* kan iedereen meedoen. Dit zorgt voor saamhorigheid en verbinding. Voor zorgmedewerkers betekent de BelevenisTafel een laagdrempelige manier om ouderen bij elkaar te brengen. Om mensen de kans te geven meer van zichzelf te laten zien en plezier te hebben met elkaar.

Zo zorgt de BelevenisTafel voor meer voldoening tijdens het werk.

Een lach op het gezicht bij mensen en ook bij mensen met demetie

De BelevenisTafel helpt in de zorg voor ouderen met dementie. De zorginnovatie roept herinneringen op, stimuleert beweging en creëert vrolijke momenten. Speciale programma's zorgen voor rust en ontspanning.

Spellen en applicaties voor elk stadium van dementie
Groot aanbod van muziek en kinderliedjes van vroeger
Interactieve praatplaten met herkenbare beelden

De BelevenisTafel zorgt voor blijdschap door een glimlach of een andere reactie bij mensen van wie men nauwelijks nog reactie verwachtte.

Bron en meer info <https://www.belevenistafel.nl>

Een hart onder de riem
voor zorgpersoneel

'Klein geluk voor de zorg'

In het boek geven Inge Jager en Maria Grijpma 'recepten' voor zorgprofessionals om ondanks de werkdruk veerkrachtig te blijven. Een hart onder de riem met tientallen tips om te ontspannen, goede boeken om te lezen en fijne dingen om voor jezelf te doen.

Inge Jager en Maria Grijpma schreven eerder 'Klein geluk voor de mantelzorger' en 'Klein geluk als je ziek bent'.

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

**Hou het geheugen fit met spellen! –
Breinbieb Groningen en Haren in de-
cember**

Spellen spelen is goed voor het geheugen,
maar ook heel gezellig! Kom kennismaken

met quizen, memoryspellen of puzzels. Onder begeleiding kunt u met elkaar spellen spelen uit de BreinBiebcollectie van Forum Bibliotheek De Wijert en Haren. Er is een spelleider aanwezig.

Iedereen is deze ochtend welkom maar mensen met geheugenproblemen en mantelzorgers zijn speciaal uitgenodigd. Het is fijn als u zich opgeeft maar u mag ook zonder bericht deelnemen.

Forum Bibliotheek de Wijert.

Iedere derde donderdag van de maand is er in principe een spellenochtend in Forum Bibliotheek de Wijert.

Donderdag 16 december

10.30-11.30 uur

Forum Bibliotheek de Wijert—Van Lennepaan 10—T 050 368 36 83

Forum Bibliotheek Haren.

Iedere eerste dinsdag van de maand is er in principe een spellenochtend in Forum Bibliotheek Haren.

Dinsdag 7 december

10.30-11.30 uur

Forum Bibliotheek Haren—Brinkhorst 3 - T 050 368 36 83

Toegang: gratis

Opgave: m.hopma@forum.nl t.a.v. Marieke Hopma

www.forum.nl/breinbieb

Tip.....Het lezen waard

Boeken – 50 – over mensen en dementie

Wat zijn de beste boeken over dementie en het leren omgaan met mensen met dementie, bijvoorbeeld in het dagelijks leven?

Een update van eerdere lijsten met o.a.

"Intimiteit en seksualiteit bij dementie"; "De heimweefabriek over geheugen, tijd en ouderdom" en "Verpleegthuis – Wat ik leer van mijn huisgenoten met dementie"; "De magische wereld van Alzheimer"; "Dementie van binnenuit"; "Tijd maken voor mensen met dementie – 52 manieren om te blijven communiceren".

De schatting is dat halverwege de 21ste eeuw meer dan 250.000 Nederlanders aan dementie zullen lijden. Dat is een schrikbarend hoog aantal: vrijwel iedereen zal iemand met dementie kennen.

Hoe ermee om te gaan en ermee te leren leven? De eerste 10 uit de Top Tien van "Beste boekentips" met een aanvulling op basis van tips na publicatie van de eerste 20 op de sociale media van betrokkenen en (ervarings) deskundigen (een 1000-tal mensen hebben deze informatie gelezen). Daarmee ook vanuit de praktijk samengesteld.

De volgorde is willekeurig en geen rangorde. De lezer stelt zelf wel vast of zijn of haar boek op nr. 1 hoort omdat mensen nu eenmaal uniek zijn en ook situaties uniek zijn.

Lees meer over deze boeken in [Boeken – 50 – over mensen en dementie](#)

